

Марія Мульська

Тернопільський національний економічний університет

ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДЬ

У сільському господарстві особливе місце займає земля з її ґрунтовим покривом, водами і рослинністю. Вона є сферою прикладання праці, коли людина впливає на неї і засобів виробництва, коли завдяки своїм фізичним та хімічним властивостям (родючості) земля забезпечує ріст і розвиток рослин, урожай сільськогосподарських культур. Саме тому, раціональне та ефективне використання земельних ресурсів має велике значення для розвитку національної економіки в цілому, а також для виробництва сільськогосподарської продукції.

Раціональне використання сільськогосподарських угідь і вдосконалення земельних відносин в аграрному секторі економіки України було предметом дослідження таких відомих українських вчених як: А. Варламов, С.М. Волков, П.Т. Саблук, М.М. Федоров, В.Г. Андрійчук, А.М. Третяк та інші.

Унікальний земельно-ресурсний потенціал України обумовлює її особливе місце серед інших європейських країн. Земля завжди була, є і буде обмеженим ресурсом. Але сучасне землекористування в Україні носить відбиток колишніх радянських екстенсивних методів господарювання. Аграрна сфера дотепер залишається "заповідником" неринкових методів управління, законодавчих обмежень права приватної власності.

Значна кількість проблем спостерігається у питаннях збереження територій, що виконують важливі екосистемні функції тощо. Зокрема, Третяк А.М. зауважує: «Не розробляються сівозміни на землях сільськогосподарських підприємств і, як результат, – деградація ґрунтового покриву деяких територій досягла критичного стану»[2,с.14]. За таких умов, проблема запровадження сталого землекористування в Україні може бути вирішена, перш за все, за рахунок удосконалення та посилення дієвості державного управління земельним ресурсами.

Земельні ресурси Тернопільської області є одним із найбільш вагомих економічних активів України, унікальних за своїми властивостями. Земельний фонд області складає 1382,4 тис.га. З них 1052 тис.га (76,1%) займають сільськогосподарські угіддя, що свідчить про високий рівень сільськогосподарської освоєності земель. Характерним для області є, порівняно з іншими регіонами, дуже висока розораність території: орні землі становлять 63,1% території області і 82,1% від площі сільськогосподарських угідь. Але, одним із негативних факторів які характеризують землекористування в області є висока еродованість земель – 37,5%. В цілому ж природний потенціал земельних ресурсів Тернопільської області є одним з найкращих в Україні.

Варто зауважити, що підвищення ефективності використання земель сільськогосподарського призначення на основі раціональної системи землеробства можна досягти за умови наявності декількох факторів.

Постійне збільшення продуктивної сили землі являється актуальною проблемою державного значення, від успішного вирішення якої залежать темпи розвитку галузей народного господарства, рівень добробуту населення, економіка країни в цілому. У даний час особливо актуальним є питання вироблення чіткої державної політики щодо земель сільськогосподарського призначення, основних напрямів та механізмів удосконалення регулювання земельних відносин у сільському господарстві, впорядкування землекористування.

Регулювання земельного обороту з метою подальшого його розвитку має стати першочерговим завданням держави і бути спрямоване на забезпечення раціонального та ефективного використання всіх категорій земель, на захист прав

власників, користувачів, на охорону земель шляхом нормативно-правового забезпечення, адміністративного та економічного впливу. Основними документами, що забезпечують реалізацію заходів із землеустрою земель у сільському господарстві на довготривалу перспективу, повинні стати цільові програми (державного, регіонального та місцевого рівнів).

Таким чином, підвищення ефективності використання сільськогосподарських угідь є однією з найважливіших національних проблем, успішне розв'язання якої сприятиме ефективному функціонуванню аграрних підприємств. Можна виділити такі основні напрями підвищення економічної ефективності використання землі в сільському господарстві: - система заходів щодо підвищення родючості земель; - охорона ґрунтів від ерозії та інших руйнівних процесів; - зменшення площ земель, які випадають із сільськогосподарського обороту.

Література

1. Другак В. М. Нова парадигма управління земельними ресурсам та землекористуванням в Україні / В. М. Другак // Земельне право України. – 2012. – № 2. – С. 14–21.

2. Третяк А.М. Стратегія реформування земельної політики в Україні на сучасному етапі / А.М. Третяк // Землевпорядний вісник. – 2014. – № 6. – С. 12–20.

Чары Мухаммедов

*Харьковский национальный технический университет
сельского хозяйства имени Петра Василенка*

ТРАНСФОРМАЦИЯ КОНКУРЕНТНЫХ ВЗАИМООТНОШЕНИЙ В СИСТЕМЕ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ

Формирование дружеских взаимоотношений между всеми субъектами хозяйственной деятельности – залог успеха эффективного развития экономики каждой страны. Но в современном мире наименее компромиссными остаются отношения между конкурентными компаниями.

Сегодня рыночная экономика имеет динамический характер развития. При этом количество субъектов хозяйствования в каждом товарном сегменте рынка стремительно увеличивается, а рыночное пространство становится все более ограниченным. Однако следует заметить, что для успешного функционирования компании на рынке ей необходимо формировать и развивать отношения не только с партнерами (поставщиками, посредниками), но и с конкурентами. Поэтому актуальность вопросов связанных с эффективным развитием взаимоотношений между конкурентами на наш взгляд не вызывает никаких сомнений.

Партнерство конкурентов не является принципиально новым понятием в теории и практике рыночных отношений. Первоначально, оно рассматривалось, прежде всего, как юридическая форма организации современной деятельности. Однако лишь в конце 20-го века партнерство приобрело свою экономическую значимость и рассматривается субъектами рынка уже как форма взаимовыгодного сотрудничества компаний [1].

Отметим, что партнерские отношения между конкурентами возникают в результате реализации компаниями стратегии конкуренции (стратегия, что направлена на сближение с соперниками) [2]. Данная стратегия, по мнению В.Ю. Рубина, представлена стратегией компромиссного сотрудничества и стратегией кооперативной солидарности (рис. 1).